

Nieuw-Amelisweerd

Omschrijving van het complex:

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde HISTORISCHE BUITENPLAATS NIEUW-AMELISWEERD met HOOFDGEBOUW (1). HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2). KOETSHUIS/TUINMANSWONING (3). ENSEMBLE VAN BERGSCHUURTJE en TUINMUUR (4). BRUG MET PIJLERS EN HEKKEN (5). TUINVAZEN OP PIÉDESTAL (6). ZUIL OP PIÉDESTAL (7).

HISTORISCHE BUITENPLAATS NIEUW-AMELISWEERD

De historische buitenplaats Nieuw-Amelisweerd ligt ten zuidoosten van Utrecht in een bocht van de Kromme Rijn. Het goed wordt aan de oostzijde begrensd door de buitenplaats Oud-Amelisweerd. Met Oud-Amelisweerd en de daar achter gelegen buitenplaats Rhijnauwen vormt Nieuw-Amelisweerd een aaneengesloten groen gebied met belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Voor zover bekend gaat de geschiedenis van Amelisweerd terug tot kort voor 1227. In die tijd zou een zekere ridder Amelis ter plaatse een waard in leen hebben gekregen van het kapittel van Oud-Munster in Utrecht. In 1380 werd het gebied van Nieuw-Amelisweerd in leen gegeven aan Ernst van Groenewoude. Vanaf dat moment was het oorspronkelijke terrein verdeeld. De geschiedenis van de beide Amelisweerden is echter nauw verbonden gebleven. Met name omdat ze in de loop der tijd gedurende verschillende perioden weer in één hand zijn geweest. In 1538 werd Nieuw-Amelisweerd erkend als ridderhofstad. Het omgrachte middeleeuwse huis, dat bekend is van een afbeelding uit circa 1660, had bescheiden afmetingen. Achter het huis lagen een bouwhuis en kleine schuur, rond de gracht waren bomen geplant. Kort na 1684 werd in opdracht van de toenmalige eigenaar Hendrik baron van Utenhove een nieuw huis gebouwd op de plaats van het oude bouwhuis. De gracht met de ruïne van het oude huis werd tot in de 19de eeuw gehandhaafd als een vijver met klein eiland. Eveneens in opdracht van Van Utenhove werden voor en achter het huis bossen aangelegd, doorsneden door rechte lanen. De zichtlaan door het voorbos werd in het laatste kwart van de 18de eeuw aangelegd in opdracht van de tweede echtgenoot van de weduwe van Hendrik 11 van Utenhove, Henri Maximilien de St. Simon. Waarschijnlijk was de St. Simon ook verantwoordelijk voor enige aanpassingen in vroeg-landschappelijke stijl, zoals kleine slingerpaadjes door het voorbos, een open veld terzijde van de zichtlaan en een (thans verdwenen) Zwitserse brug in het achterbos.

Van 1808 tot 1810 waren Oud- en Nieuw-Amelisweerd korte tijd in bezit van Lodewijk Napoleon. De verkoopadvertentie uit 1810 geeft een gedetailleerd beeld van de buitenplaats op dat moment. Naast een uitgebreide beschrijving van de indeling van het hoofdgebouw met behangen kamers en schoorstenen, wordt er onder anderen gesproken over een koetshuis met koetsierskamer, stal en hoozolders en een tuinmanswoning met oranjerie. Verder zijn er "Groote en wel aangelegde moestuinen, voorzien van vele en exquisite vruchtbomen, twee kribben tot broeierije, Een Wijngaard Bak en Menagerie geextendeerde Plantagien met zware opgaande bomen en hakhout. Twee Karssen en Appelboomgaarden. Twee Goudviskommen Vischrijke Gragten en Vijvers en fraaie Engelsche partijen groot tesamen 13 morgen 219 roeden." Tot de buitenplaats behoorden ook de boerderijen De Boeye en De Kuil. Beide Amelisweerden werden in 1810 gekocht door de staatsraad J.P. Wickevoort Crommelin, die beide goederen een jaar later door verkocht aan Paulus Willem Bosch van Drakestein. Onder diens zoon Jhr. Henricus Paulus Cornelis kreeg Nieuw-Amelisweerd omstreeks 1860 haar huidige gedaante. Het huis werd verbouwd en verfraaid en de tuin- en parkaanleg werd volgens de laatste mode omgevormd in de late landschapsstijl, waarbij vele doorzichten op evenzoveel schilderachtige plekjes werden gecreëerd. Voor de weilandengroep achter het huis werd in 1889 een nieuw ontwerp gemaakt door Leonard Springer. Na aankoop van de buitenplaats door de gemeente Utrecht in 1964 werd het park opengesteld voor het publiek. Het hoofdgebouw is sinds 1984 verdeeld in verschillende wooneenheden en wordt verhuurd. Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het D complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. De buitenplaats wordt aan de oostzijde begrensd door de buitenplaats Oud-Amelisweerd, aan de zuidzijde door de Koningsweg en aan de westzijde door de A27. Ten noorden wordt Nieuw-Amelisweerd begrensd door de perceelsscheiding ten noorden van de agrarische percelen 252, 235, 276 en 275.

Deze agrarische percelen zijn aangelegd of nader vormgegeven (van een groene zoom en/of stoffering voorzien) ter afronding en verfraaiing van de tuin- en parkaanleg. Vanuit huis en park en vanaf de Koningslaan/Koningsweg zijn er gezichten op deze bouw- en weilanden.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS NIEUW-AMELISWEERD is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ontwikkelingsgeschiedenis;
- vanwege het hoofdgebouw uit circa 1684, dat omstreeks 1860 ingrijpend werd verbouwd en dat thans een representatief voorbeeld vormt van een landhuis uit het midden van de 19de eeuw;
- vanwege de vrij gaaf bewaard gebleven plattegrond, indeling en afwerking van het interieur van het hoofdgebouw, in hoofdzaak daterend van omstreeks 1860;
- vanwege het gaaf bewaarde park in late landschapsstijl dat omstreeks 1860 zijn huidige vorm kreeg, met behoud van oudere formele en landschappelijke elementen;
- vanwege de visueel-ruimtelijke samenhang van de complexonderdelen;
- als onderdeel van een groene zone met bijzondere cultuurhistorische waarde aan de rand van Utrecht;
- vanwege de recreatieve waarde.

HOOFDGEBOUW (1) (Nieuw-Amelisweerd)

Van de vroegste bebouwing op Nieuw-Amelisweerd is vrijwel niets bekend. In 1538 werden huis en goed als ridderhofstad erkend, wat betekent dat er op dat moment een omgracht versterkt huis moet hebben gestaan. De basis van het tegenwoordige Nieuw-Amelisweerd kwam in het laatste kwart van de 17de eeuw tot stand in opdracht van Hendrik baron van Utenhove. Het huis werd niet op de plaats van de (voormalige) omgrachte ridderhofstad opgetrokken, maar buiten de gracht, vermoedelijk op de plaats van een aldaar gelegen bouwhuis. Het huis heeft in de loop der tijd nogal wat veranderingen ondergaan.

Tekeningen uit de eerste helft van de 18de eeuw tonen een huis met een 11 traveeën brede voorgevel. De drie traveeën brede middenpartij wordt bekroond door een fronton. In deze middenpartij centraal een toegangsdeur geflankeerd door kruisvensters. De gevelvlakken ter linker en rechter zijde zijn elkaars spiegelbeeld. Beide gevelvlakken, zijn voorzien van kruisvensters en een toegangsdeur. Op de oudste tekening (Rademaker, vóór 1735) bestaat het huis uit twee bouwlagen onder een schilddak, terwijl het huis op een latere tekening (De Beijer, circa 1745) bestaat uit één bouwlaag onder een zadeldak.

Omstreeks 1800 waren zowel de hoge, risalerende middenpartij als de kruisvensters verdwenen. Volgens een aquarel uit die tijd telde het huis twee bouwlagen, werd het gedekt door een schilddak en was de voorgevel acht vensterassen breed. Op beide verdiepingen waren empirevensters aangebracht en er was in ieder geval één excentrisch geplaatste toegangsdeur aanwezig. In grote lijnen is in deze periode het huidige beeld ontstaan. Tussen 1800 en 1864 werden er persiennes en een veranda aangebracht. Gedurende de jaren 1864 en 1865 werd het huis in opdracht van de toenmalige eigenaar Jhr. Henricus Paulus Cornelis Bosch van Drakenstein verbouwd naar een ontwerp van S.A. van Lunteren. De bakstenen gevels werden wit gepleisterd en in de voorgevel werden schijnvoegen aangebracht. De voorgevel werd bovendien bekroond met een balustrade, waarin de (verplaatste) dakkapellen waren opgenomen. De balustrade is thans niet meer aanwezig, verder is er sinds de verbouwing door Van Lunteren weinig meer aan het huis veranderd. Het wit gepleisterde pand met U-vormige plattegrond bestaat uit twee bouwlagen en een kapverdieping onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt omlopend schilddak met vier schoorstenen op de nokeinden. De symmetrische voorgevel is acht traveeën breed en voorzien van een licht risalerende middenpartij met twee brede schuifvensters, waarvoor een houten veranda is geplaatst. De 19de-eeuwse veranda heeft een zwart/rode tegelvloer, het platte dak wordt gedragen door gekoppelde ranke zuiltjes op een basement met L-vormige plattegrond. Tussen de ionische kapitelen van de zuiltjes en het hoofdgestel met tandlijst bevindt zich een omlopend raamwerk met kleine ruitjes. De veranda reikt tot de verdieping. Ter weerszijden van de veranda een dubbele toegangsdeur met bovenlicht, geflankeerd door schuifvensters met ruiten zonder roedenverdeling. Op de verdieping acht empirevensters. Alle vensters en deuren zijn voorzien van persiennes. Op het dak twee eenvoudige kapellen met wangen, waarin een empirevenster is opgenomen.

Aan de achterzijde twee uitspringende vleugels van verschillende breedte en diepte. Links één centrale venster met een dubbele deur op de begane grond, een gedeeld venster op de verdieping en een dakkapel als aan de voorzijde, voorzien van een hijsbalk. Rechts twee vensterassen met empirevensters op de begane grond, gedeelde vensters op de verdieping en een dakkapel als aan de voorzijde. De gevels rond de U-vormige cour kennen een onregelmatige verdeling van vensters en een toegangsdeur. Centraal in de achtergevel op de verdieping een venster in serliana-omlijsting. Voorts in één van de hoeken een brandtrap. De dakschilden zijn voorzien van tuimelramen. In de linker en rechter zijgevel verschillende onregelmatig geplaatste vensters (vnl. gedeeld en empire-) en daarbij in de rechter zijgevel nog een deur. De plattegrond en indeling zijn nagenoeg gaaf bewaard gebleven. Aan de voorzijde een enfilade van vertrekken over de gehele breedte van het huis, bestaande uit een vestibule, salon en zaal. Links van de vestibule een klein vertrek dat dienst heeft gedaan als kantoor (18de eeuw) en opkamer (19de eeuw). Achter de enfilade een vrij smalle gang. Aan de achterzijde van het huis bevindt zich in de rechter vleugel een voormalige eetzaal; in de linker vleugel waren oorspronkelijk de personeelsvertrekken en een keuken gesitueerd. De vertrekken op de verdieping zijn voormalige slaap- en kleedkamers. In 1983-84 heeft er een consoliderende restauratie plaats gevonden onder leiding van architect Hoogenberk. In verband met de bestemming van het huis, verschillende wooneenheden voor verschillende huishoudens, zijn destijds enkele doorgangen dicht gemaakt en werden er nieuw sanitair en nieuwe keukens geplaatst. In veel vertrekken zijn nog historische interieurdelen aanwezig (o.m. binnenluiken).

Waardering

Het HOOFDGEBOUW (Nieuw-Amelisweerd) is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ontwikkelingsgeschiedenis van ridderhofstad tot laat 19de-eeuws buitenverblijf;
- als gaaf bewaard voorbeeld van een laat 17de-eeuws huis dat in de loop der tijd verschillende keren werd gemoderniseerd en sinds de verbouwing in 1864-65 door S.A. van Lunteren tot het huidige landhuis met karakteristiek 19de-eeuws uiterlijk in- en uitwendig vrij gaaf bewaard is gebleven;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de parkaanleg;
- vanwege het landschapsarchitectonisch totaal concept dat in de tweede helft van de 19de-eeuw werd toegepast op huis en park, waarbij onder meer door middel van zichtlijnen een eenheid tot stand kwam;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats;
- als beeldbepalend architectonisch element met bijzondere cultuurhistorische waarde aan de rand van de stad Utrecht.

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2) behorende "tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd

Het park van Nieuw-Amelisweerd kent een lange geschiedenis. De middeleeuwse, omgrachte ridderhofstad werd in de jaren '80 van de 17de-eeuw vervangen door een nieuw huis, dat buiten de gracht verrees op de plaats van het oude bouwhuis. De gracht met daarin de ruïne van het oude huis werd tot in de 19de-eeuw gehandhaafd als een vijver met een klein eiland erin. De ruïne was blijkens oude afbeeldingen ingericht als tuin, met talrijke potten op de resten van het muurwerk. Met de bouw van een nieuw huis werd ook de omgeving rond het huis (opnieuw) ingericht. Voor en achter het huis werden bossen aangelegd, doorsneden door rechte lanen. Het lanenstelsel in het voorbos aan de overzijde van de Kromme Rijn (thans Markiezenbos geheten) had een zogenaamde ganzenvoetstructuur. Eén van deze lanen was gericht op de Domtoren. De oorspronkelijke toegangslaan maakte ook deel uit van deze structuur, deze is (deels) omgevormd tot een landschappelijke laan en nog steeds als toegangslaan in gebruik. De beide andere lanen zijn nagenoeg verdwenen, alleen van de zuidwestelijke laan resteren nog enkele laanbomen.

In opdracht van Henri Maximilien de St. Simon, markies de Sandricourt werden gedurende de tweede helft van de 18de-eeuw "de Hoven en Plantaadjen nog zeer aanmerkelyk verbeterd en verfraaid". De aanleg van de zogenaamde sneeuwkllokjeslaan, een zichtlaan door het voorbos in de as van het huis en parallel aan de oude toegangslaan (nog aanwezig, maar door overwoekering bedreigd), wordt aan de St. Simon toegeschreven, evenals enkele vroeg-landschappelijke elementen zoals de kleine slingerpaadjes door het voorbos, een open veld terzijde van de zichtlaan en de niet meer bestaande Zwitserse brug in het achterbos. Vermoedelijk werden ook de wilde hyacinten en sneeuwkllokjes door De St. Simon geïntroduceerd en hij is mogelijk verantwoordelijk geweest voor de aanleg en transformatie van verschillende waterpartijen en voor de realisatie van het eilandje in de Kromme Rijn ten zuidwesten van het huis.

Een verkoopadvertentie uit 1810 geeft een gedetailleerd beeld van de buitenplaats op dat moment. Naast een tuinmanswoning met oranjerie wordt er gesproken over "Groote en wel aangelegde moestuinen, voorzien van vele en exquisite vruchtbomen twee kribben tot broeijerije. Een Wijngaard Bak en Menagerie geextendeerde Plantagien met zware opgaande bomen en hakhout. Twee Karssen en Appelboomgaarden. Twee Goudviskommen Vischrijke Gragten en Vijvers en fraaie Engelsche partijen groot tesamen 13 morgen 219 roeden." De moestuinen zijn nog steeds in gebruik, ze liggen op enige afstand ten zuiden van het huis en worden door een muur van het park gescheiden.

Omstreeks 1860 kreeg de buitenplaats in opdracht van Jhr. Henricus Paulus Cornelis Bosch van Drakestein haar huidige gedaante. Het huis werd verbouwd en verfraaid en de tuin- en parkaanleg werd volgens de laatste mode omgevormd in de late landschapsstijl, waarbij veel gezichten op schilderachtige plaatsen in de aanleg werden gerealiseerd. De oprijlaan werd iets naar het noorden verlegd. De oude brug die de oprijlaan over de Kromme Rijn voerde werd vervangen door de huidige en voorzien van decoratieve gietijzeren balustrades. Er werd in zuidwestelijke richting een belangrijke zichtas op de Kromme Rijn en het daar gelegen eilandje gerealiseerd. Op dit eilandje, dat bereikbaar was via een brug, werd een landschappelijke tuin aangelegd. Vanuit het huis waren voorts diverse zichtlijnen geprojecteerd over de Rijn (voorzijde) en richting de omringende bouw- en weilanden (achter en opzij). Voor de weilandengroep achter het huis werd in 1889 een nieuw ontwerp gemaakt door Leonard Springer, dit ontwerp is ten dele uitgevoerd.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft het park veel schade opgelopen, de structuur werd echter niet aangetast. Het laat-landschappelijke park, zoals dat in de tweede helft van de 19de-eeuw tot stand kwam met de daarin opgenomen formele en vroeg-landschappelijke elementen is vrij gaaf bewaard gebleven. Sinds de aankoop van de buitenplaats door de gemeente Utrecht in 1964 is het beleid gericht geweest op een zogenaamde "natuurlijke" ontwikkeling van grote delen van het park. De oorspronkelijke structuur van slingerende wandelpaden door de bossen rond het huis heeft men met het oog op deze natuurlijke ontwikkeling bewust laten verdwijnen. De overgebleven paden zijn vrij toegankelijk. Sinds de jaren '70 ligt pal ten westen van Nieuw Amelisweerd de A27, als gevolg van de aanleg van deze weg is een deel van het landgoed verloren gegaan. De aanwezigheid van de weg heeft veel geluidsoverlast tot gevolg.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd is van algemeen belang:

- als representatief en fraai voorbeeld van een park in late landschapsstijl;
- als fraai voorbeeld van een landschapsarchitectonisch totaalconcept voor huis en park, in de tweede helft van de 19de-eeuw onder meer door middel van zichtlijnen gerealiseerd;
- vanwege de vele zichtassen en gezichten vanaf het huis in het park en vice versa;
- vanwege de integratie van formele en vroeg-landschappelijke elementen in de aanleg;
- vanwege de ouderdom van de houtopstand, die deels teruggaat tot eind 17de eeuw;
- vanwege de aanwezigheid van een 18de-eeuwse tuinmuur;
- vanwege de visueel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de visueel-ruimtelijke samenhang met de parken van Oud-Amelisweerd en Rhijnauwen;
- als onderdeel van een groter groen gebied met belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden in de sterk verstedelijkte regio Utrecht.

KOETSHUIS/TUINMANSWONING (3) behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd

Ten zuidoosten van het hoofdgebouw een rood bakstenen koetshuis op rechthoekige grondslag bestaande uit één bouwlaag onder een afgeplat schilddak, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. In het noordelijke deel het oorspronkelijke koetsgedeelte met naast de stalling voor de koetsen, een koetsierskamer, stal en hooizolder. In het zuidelijk deel van het pand de oorspronkelijke tuinmanswoning. Tegen de lange westelijke zijgevel bevond zich tot 1929 een oranjerie.

De symmetrische noordelijke eindgevel is op het hoofdgebouw gericht, wit gepleisterd en voorzien van twee dubbele koetsdeuren in een getoogd spaarveld: tussen beide getoogde spaarvelden een rechthoekig spaarveld met daarboven een paardenhoofd in reliëf. De gootlijst wordt in het midden onderbroken door een tot halverwege het dakschild opgetrokken dakkapel met centraal hooiluik, gedekt door een steekkap met overstek. De eveneens symmetrische zuidelijke eindgevel (voorgevel tuinmanswoning) is op de moestuin geprojecteerd. Centraal in deze gevel een toegangsdeur met groot bovenlicht voorzien van kleine ruitjes; ter weerszijden een meerruits schuifvenster; op het dak een eenvoudige kapel met dubbel meerruits venster. In de lange westgevel onder andere meerruits schuifvensters, vermoedelijk aangebracht na sloop van de oranjerie in 1929. De lange oostgevel wordt in het midden onderbroken door een wit gepleisterde, hoog oprijzende, risalerende middenpartij, gedekt door een steekkap met overstek (voorgevel koetsierswoning). In deze middenpartij rechts een hoger gelegen portiek met toegangsdeur, bereikbaar via een trapje, links twee gekoppelde meerruits vensters; op de verdieping links een smal venster, rechts een dubbele deur met bovenlicht; links van de trap naar de deur een keldervenster. Links en rechts van de koetsierswoning verschillende soorten vensters, rechts bovendien een dubbele koetsdeur met dubbel bovenlicht. Het koetshuis werd gebouwd kort na 1740 in opdracht van Reynier van Utenhove.

Waardering

Het KOETSHUIS/TUINMANSWONING behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de voor de functies (koetshuis en tuinmanswoning) kenmerkende ligging van het gebouwen vanwege de bewaard gebleven kenmerkende details van beide functies in het exterieur;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

ENSEMBLE van BERGSCHUURTJE (4) en TUINMUUR behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd

Ten zuiden van koetshuis/tuinmanswoning een ommuurde moestuin met een bergschuurtje aan de rand. Het schuurtje op rechthoekige grondslag is opgetrokken uit gele baksteen met horizontale banden van rode baksteen. Het heeft een zadeldak met overstek en windveren, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Op het dak een schoorsteen. In de westelijke eindgevel centraal een groot venster, samengesteld uit twee rijen van drie gekoppelde meerruits vensters boven elkaar; daarboven een getoogd houten luik. Het schuurtje dateert uit het begin van de 20ste eeuw, de tuinmuur is vermoedelijk ouder.

Waardering

Het ENSEMBLE van BERGSCHUURTJE en TUINMUUR behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de gaaf bewaarde eenvoudige, harmonieuze en doelmatige vormgeving;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

BRUG met PIJLERS en HEKKEN (5) behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd

Ten noordwesten van het hoofdgebouw wordt de oprijlaan over de Kromme Rijn geleid via een houten brug met wit geschilderde decoratieve gietijzeren brugleuningen. De vormgeving van de brug gaat terug tot circa 1860. In de Tweede Wereldoorlog werd de brug door de Duitsers opgeblazen. Na de oorlog werd hij hersteld. Aan de kant van het huis wordt het bruggenhoofd gemarkeerd door een stel hardstenen pijlers op rechthoekige grondslag, waarvan de hoeken afgeschuind zijn. De pijlers zijn horizontaal in drieën geled en worden bekroond door een bol. De bovenste twee segmenten hebben verdiepte velden voorzien van een geschulpt patroon. Links en rechts van respectievelijk de linker en de rechter pijler is een waaivormig hekwerk aangebracht. De pijlers dateren vermoedelijk uit het midden van de 19de-eeuw, de hekken zijn mogelijk van latere datum.

Waardering

De BRUG met PIJLERS en HEKKEN behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de eenvoudige, harmonieuze vormgeving;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de ensemblewaarde.

TUINVAZEN op PIEDESTAL (6) behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd

Het begin van de zogenaamde sneeuwkllokjeslaan, een zichtlaan in de as van het huis, wordt gemarkeerd door een stel tuinvazen op piëdestal. De vazen zijn vormgegeven naar klassiek (Grieks/Romeins) model en wit geschilderd. Ze zijn gegoten van ijzer of beton. De piëdestals op rechthoekige grondslag hebben rechthoekig ingezwenkte hoeken en verdiepte velden, ze zijn van beton en eveneens wit geschilderd. De piëdestals zijn oorspronkelijk mogelijk hoger geweest en horen van oorsprong vermoedelijk niet bij de vazen. Vazen en piëdestals dateren uit de 19de-eeuw.

Waardering

De TUINVAZEN op PIEDESTAL behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de ensemblewaarde.

ZUIL op PIEDESTAL (7) behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd

Links van een noordoostelijke zichtas vanaf het wandelpad langs de Rijn richting het huis staat op een eenvoudig hardstenen voetstuk een hardstenen zuil zonder kapiteel. De zuil is vermoedelijk in de tweede helft van de 19de-eeuw als tuinornament geplaatst, maar is vermoedelijk van oudere datum.

Waardering

De ZUIL op PIEDESTAL behorende tot de buitenplaats Nieuw-Amelisweerd is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ornamentele waarde;
- als voorbeeld van de toepassing van (neo) Grieks en Romeins (bouw)materiaal als tuinornament gedurende de 19de-eeuw;
- vanwege de ensemblewaarde.